

PARAGWAJ

1. Informacje ogólne

- ludność – 6,8 mln (2017 r.),
- stolica – Asunción (525 tys., 2,2 mln w strefie metropolitarnej); inne ważne ośrodki miejskie: Ciudad del Este (222 tys.), San Lorenzo (204 tys.), Luque (171 tys.),
- PKB (PPP, 2017 r.) – 88,9 mld USD,
- PKB (PPP, 2017 r.) per capita –12.800 USD,
- wzrost gospodarczy: 4,8% (2017), 4,3% (2016), 3,1% (2015),
- główne gałęzie przemysłu: rolno-spożywczy (rafinacja cukru trzcinowego, produkcja napojów), cementowy, tekstylny, drzewny, stalowy,
- główne płody rolne: bawełna, trzcina cukrowa, soja, kukurydza, pszenica, tytoń, maniok, drewno,
- stopa bezrobocia – 5,7% (2017 r.),
- inflacja – 3,6%,
- wartość eksportu – 11,7 mld USD (2017 r.),
- główni partnerzy w eksporcie – Brazylia (31.9 %), Argentyna (15,9%), Chile (6.9%), Rosja (5,9%),
- główne towary w eksporcie – soja (w tym pasze na bazie soi), bawełna, skóry, oleje jadalne, złoto,
- wartość importu – 11,3 mld USD (2017r.),
- główni partnerzy w imporcie – Chiny (31.3 %), Brazylia (23.4%), Argentyna (12.9%), USA (7.4%),
- główne towary w imporcie – pojazdy drogowe, towary konsumpcyjne, tytoń, wyroby przemysłu petrochemicznego, sprzęt elektryczny, wyroby przemysłu chemicznego, części motoryzacyjne,
- waluta – Guarani,

2. Ogólna charakterystyka sytuacji gospodarczej Paragwaju

Paragwaj pozostaje jednym z najszybciej rozwijającym się krajem Ameryki Południowej. Niemniej jednak, z uwagi na niewielki rozmiar rynku wewnętrznego (6,8 mln mieszkańców), braki infrastrukturalne, wysokie koszty dostępu do zagranicznych (argentyńskich, brazylijskich i urugwajskich) portów morskich, Paragwaj pozostaje jednym z najmniej uprzemysłowionych krajów w Ameryce Łacińskiej.

Podstawę gospodarki Paragwaju stanowi hodowla bydła oraz uprawa bawełny, trzciny cukrowej, herbaty oraz soi (1-szy światowy eksporter organicznego cukru trzcinowego, 2-gi producent stewii, 3-ci yerba mate, 4-ty eksporter soi, 6-ty producent soi, 6-ty eksporter kukurydzy i wołowiny oraz 10-ty eksporter pszenicy). Mimo braku surowców mineralnych i energetycznych, kraj ten stał się - dzięki ogromnemu potencjałowi hydrologicznemu (zapora wodna Itaipú na granicy paragwajsko-brazylijskiej, druga pod względem mocy elektrownia wodna na świecie, po Zaporze Trzech Przełomów w Chinach, uruchomiona w 1984 r.) - głównym eksporterem energii elektrycznej w Ameryce Południowej.

Ponadto, miejscową gospodarkę charakteryzuje rozbudowana strefa nieformalna (tzw. „szara strefa”), wysoki stopień nierówności społecznej (HDI niższy nawet od wskaźnika Boliwii, koncentracja własności, w tym ziemi, w ręku nielicznych elit), wysoki poziom ubóstwa (szacunki ONZ wskazują, że ok. 20% ludności żyje poniżej linii ubóstwa), rozdrobniony sektor prywatny (liczne mikroprzedsiębiorstwa, sprzedawcy uliczni).

Ważnym elementem napędzającym popyt wewnętrzny, a tym samym wzrost gospodarczy państwa, pozostają przekazy pieniężne od Paragwajczyków pracujących poza granicami kraju.

Do sektorów przemysłowych, które można uznać za najbardziej rozwinięte, zaliczyć należy: stalowy/mineralny (produkcja cementu, gliny, stali/ żelaza, surówki hutniczej), przetwórstwo rolno-spożywcze, przemysł skórzany, odzieżowy, farmaceutyczny, motoryzacyjny,

3. Baza traktatowa

Brak jest umów o charakterze gospodarczym pomiędzy Polską a Paragwajem.

Paragwaj pozostaje od 2008 r. beneficjentem unijnego Generalnego Systemu Preferencji Celnych (GSP+), przyznającego państwom rozwijającym się jednostronne (tylko przy imporcie do UE) preferencje celne w myśl zasady „rozwój poprzez handel”.

Wśród pozagospodarczych umów normujących bilateralne relacje, należy wymienić:

- Umowę o ruchu bezwizowym między Rządem RP a Republiką Paragwaju dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych, która obowiązuje od 4 października 1993 r.
- Umowę między Rządem RP a Rządem Rep. Paragwaju o współpracy w dziedzinie kultury, edukacji i nauki, która obowiązuje od dnia 12 grudnia 2007 r.

4. Obroty handlowe

Wśród państw Ameryki Łacińskiej, pod względem łącznych obrotów handlowych, Paragwaj uplasował się w 2019 r. na 9-tej pozycji (na 20 pod względem eksportu i 7 pod względem importu), niemniej jednak, należy pamiętać, iż część wyższych pozycji pozostaje zajętych zwyczajowo przez państwa tzw. „taniej bandery” (Bahamy, Antigua i Barbuda), z którymi wielomilionowa wymiana handlowa wynika z „obrotu” jednostkami pływającymi (głównie remonty w polskich stocznicach). Dwustronną wymianę handlową charakteryzuje wysoka nierównowaga, ze zdecydowaną przewagą importu z Paragwaju (znaczny import pasz na bazie soi wynikający z unijnego zakazu karmienia zwierząt hodowlanych mączką pochodzenia zwierzęcego).

Wartość polsko-peruwiańskich obrotów handlowych (w mln USD)

	2015	2016	2017	2018	2019*	Dynamika 2019/2018
Eksport	6,4	5,2	13,5	14,3	13,6	95,4%
Import	147,8	183,4	152,2	151,5	108,1	71,3%
Obroty	154,2	188,7	165,6	165,8	121,7	73,4%
Saldo	-141,1	-178,1	-138,7	- 137,3	- 94,4	

Źródło: Insigos, */dane wstępne

Struktura obrotów handlowych (2019r.):

- **Eksport:** art. rolno-spożywcze (mięso wołowe – świeże i chłodzone, jelita, pęcherze i żołądki zwierzęce, herbata, przetwory dla niemowląt, wody mineralne, alkohol (piwo i wódki) kosmetyki do makijażu, urządzenia elektryczne,
- **Import:** makuchy sojowe (wykorzystywane w produkcji pasz zwierzęcych - 99,1%), nasiona bawełny, sezamu oraz maku,

5. Współpraca inwestycyjna

Jak dotychczas nie odnotowujemy wzajemnych inwestycji.

6. Perspektywy rozwoju wymiany handlowej i współpracy gospodarczej.

W maju 2015 r. Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych dostarczyła do Paragwaju 28 milionów sztuk banknotów ważących łącznie 35 ton i wartych - w przeliczeniu - 310 mln zł. Firma wydrukowała i dostarczyła do tego kraju dwa rodzaje banknotów - 13 mln banknotów o nominale 10 tys. guarani i 15 mln banknotów o nominale 20 tys. guarani. PWPW w dalszym ciągu zainteresowana jest kontynuacją współpracy nie tylko w zakresie banknotów, ale także paszportów i innych dokumentów.

Ponadto największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w sektorach związanych z:

- kolejnictwem – budowa trasy szybkiej kolei miejskiej w Asunción (spalinowe/ elektryczne zespoły trakcyjne, profile stalowe/ szyny),
- rolnictwem (pestycydy, nawozy, maszyny rolnicze w tym traktory i ich części, samoloty rolnicze),
- budownictwem, w tym drogowym (maszyny drogowe, materiały budowlane [cement, etc.], usługi inżynierskie/ projektowe, wykończenie/ wyposażenie wnętrz: wysokiej jakości podłogi, instalacje wodociągowe, armatura/ ceramika sanitarna, automatyka domowa/ systemu zabezpieczeń/ inteligentne systemy zarządzania budynkami, systemy dachów metalowych, przewody elektryczne, etc.),
- przemysłem elektromaszynowym (maszyny do przetwórstwa rolno-spożywczego, dla przemysłu odzieżowego),
- przemysłem stalowym/ metalurgicznym,
- transportem lotniczym (rozbudowa portów lotniczych),
- logistyką (budowa magazynów, składów),
- przemysłem drzewnym (maszyny do prac leśnych i obróbki drewna),
- ochroną zdrowia (urządzenia medyczne, stomatologiczne, w tym szpitalne meble specjalistyczne),

Szanse na zainteresowanie lokalnych konsumentów posiadają również takie towary jak: farmaceutyki, kosmetyki, gry komputerowe, zabawki czy sprzęt sportowy.

Paragwaj oferuje również zagranicznym podmiotom atrakcyjną ofertę inwestycyjną, związaną przede wszystkim z: rozwojem telekomunikacji, infrastruktury drogowej i kolejowej, budownictwem, ochroną środowiska (w tym infrastrukturą wodociągowo-kanalizacyjną), służbą zdrowia, przetwórstwem rolno-spożywczym, przemysłem odzieżowym (obuwie, galanteria skórzana), logistyką, motoryzacją (części i akcesoria samochodowe, instalacje gazowe) czy produkcją sprzętu AGD.

7. Kwestie organizacyjne

Ambasador RP w Buenos Aires (Argentyna) akredytowany jest również w Republice Paragwaju. W stolicy kraju, w Asunción działa Konsulat Honorowy RP, niemniej jednak wszelkie formalności związane ze sprawami paszportowymi załatwiane są w Wydziale Konsularnym w Buenos Aires.

Od 1992 r. (po reaktywacji stosunków dyplomatycznych, nawiązanych pierwotnie w 1925 r.) Polska pozostawała w akredytacji ambasady Paragwaju z siedzibą w Wiedniu, od 2000 r. z siedzibą w Bernie, a od 2005 r. (do chwili obecnej) w Berlinie.